

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **V. T. V.**, proti žalované: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 8. 2014, čj. MV-155631-3/SO-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2014, čj. 8 A 151/2014-15,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze, ze dne 13. 10. 2014, čj. 8 A 151/2014-15, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl shora uvedené usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení ve věci přezkumu v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného. Městský soud řízení zastavil z důvodu nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Součástí kasační stížnosti byl rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a žádost o ustanovení advokáta.

[2] Z obsahu stručné kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel nesouhlasí se zastavením řízení o žalobě. Tvrdí, že výzvu k zaplacení soudního poplatku obdržel teprve 10. 10. 2014 a pro zastavení řízení obecně nevidí žádný důvod. Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel nijak blíže nezduvodnil, pouze citoval zákonné podmínky pro jeho přiznání.

[3] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[4] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud předesílá, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem v řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy s předmětem kasačního přezkumu souvisí žádost o osvobození od soudních poplatků, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti (takto např. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2013, čj. 1 Aps 8/2013-17, bod 9). Nebyl ani žádný důvod pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost splnila v rámci daných možností předeepsané náležitosti a lze z ní seznat, z jakého důvodu stěžovatel považuje napadené usnesení městského soudu za nezákonné.

[7] Předmětem přezkumu v nyní projednávané věci je zastavení řízení před městským soudem pro nezaplacení soudního poplatku. Na úvod je nutno připomenout, že kasační stížnost proti usnesení městského soudu, jímž bylo řízení zastaveno, lze podat výlučně z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[8] Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti. Dne 15. 9. 2014 podal stěžovatel prostřednictvím svého zmocněnce proti rozhodnutí žalovaného žalobu k městskému soudu. Ten stěžovatele usnesením ze dne 22. 9. 2014, čj. 8 A 151/2014-8, vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení usnesení zaplatil soudní poplatky za žalobu a poučil ho o důsledcích nezaplacení. Toto usnesení bylo stěžovateli prostřednictvím jeho zmocněnce doručeno vhozením do domovní schránky dne 26. 9. 2014. Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve stanovené lhůtě soudní poplatky nezaplatil, městský soud řízení o žalobě podle § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil napadeným usnesením. Usnesení bylo stěžovateli prostřednictvím jeho zmocněnce doručeno dne 17. 10. 2014 (viz doručenska na č. 1. 16 spisu městského soudu). Ve stejný den, tj. 17. 10. 2014, doručil zmocněnec stěžovatele osobně městskému soudu žádost o osvobození od soudních poplatků z důvodu stěžovatelovy dlouhodobé tíživé finanční situace (č. 1. 17 spisu městského soudu) a kasační stížnost proti napadenému usnesení městského soudu, jímž řízení o žalobě zastavil. Městský soud o žádosti o osvobození od soudních poplatků již nerozhodoval a věc zaslal zdejšímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

[9] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Městský soud tudíž postupoval v souladu se zákonem, pokud vydal usnesení o zastavení řízení, jelikož stěžovatel v určené lhůtě soudní poplatek nezaplatil. To ostatně zůstalo mezi stranami nesporné.

[10] Podle § 9 odst. 7 cit. zákona dále platí, že usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci. Uvedené ustanovení pamatuje na situaci, kdy je soudní poplatek zaplacen poté, co bylo vydáno rozhodnutí o zastavení řízení. Použije se ale pouze tehdy, je-li soudní poplatek zaplacen před nabytím právní moci rozhodnutí o zastavení řízení (nejpozději ve stejný den, kdy rozhodnutí nabude právní moci).

[11] Situaci, kdy žalobce před tím, než usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci, soudní poplatek nezaplatí, ale naopak podá návrh na osvobození od soudních poplatků, zákon o soudních poplatcích naproti tomu výslovně neupravuje. Touto otázkou se však velmi podrobně zabýval zdejší soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2008, čj. 1 As 31/2008-41, z něhož je potřeba vycházet i v nyní posuzované věci. V cit. rozsudku zdejší soud dospěl k závěru, že pokud účastník doručí krajskému soudu návrh na osvobození od soudních poplatků před tím, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci, aplikuje se obdobně § 9 odst. 7 věta první zákona o soudních poplatcích; krajský soud proto usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší a rozhodne o návrhu na osvobození od soudních poplatků.

[12] Jak bylo popsáno výše, je nepochybné, že žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků byla městskému soudu doručena dne 17. 10. 2014, tj. ve stejný den, kdy bylo stěžovateli doručeno napadené usnesení o zastavení řízení. Závěry uvedené ve výše cit. věci se proto plně uplatní i na nyní posuzovanou věc.

[13] V případech, kdy krajský soud sám své usnesení o zastavení řízení nezrušil, přestože byly naplněny podmínky dle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, zruší toto usnesení Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti účastníka řízení (viz rozsudky NSS ze dne 17. 7. 2008, čj. 9 Afs 53/2008-37 a čj. 9 Afs 54/2008-37, či ze dne 9. 10. 2007, čj. 8 Afs 102/2006 – 43, respektive na tyto rozsudky navazující shora cit. rozsudek čj. 1 As 31/2008-41, bod 35).

[14] Z těchto důvodů bylo třeba napadené usnesení městského soudu zrušit.

[15] Součástí kasační stížnosti byl návrh na přiznání odkladného účinku, byť neodůvodněný. Nicméně, vzhledem k tomu, že zdejší soud rozhodl bezodkladně ve věci samé, nebylo již o návrhu rozhodovat samostatně.

[16] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (městského) soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský (městský) soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

[17] V dalším řízení proto městský soud rozhodne o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků ze dne 13. 10. 2014. V případě, že soud žádosti nevyhoví, vyzve stěžovatele k zaplacení soudního poplatku znovu, k čemuž mu stanoví novou přiměřenou, s ohledem na předchozí řízení kratší, tedy zpravidla třídní lhůtu k zaplacení soudního poplatku a řádně jej poučí ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2014

Zdeněk Kühn
předseda senátu